

Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi prinsiplərini pozur

Bu təşkilat öz fəaliyyətini Azərbaycanın suverenliyinə uyğun qurmamalıdır

1980-ci illərin sonlarında ermənilər Qarabağı yenidən münaqişə ocağına çevirir günahsız azərbaycanlıları qanlarına qəltan etməyə başladılar. Faciənin miqyası getdikcə böyüdü.

Təcavüzkar ermənilər Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda yaşayış məntəqələrimizə hücum edir, ocaqlarımızı söndürür, soydaşlarımıza dəhşətli işgəncələr verərək qətlə yetirir, ya da əsir götürürdülər. İşgalçi, qəddar ermənilərin elinə keçməmək üçün yurdunu, evini tərk etmək məcburiyyətinə qalan azərbaycanlılar isə vətənlərində qaçın, kökün adı ilə yaşamalı olurdular.

XX əsrin sonlarında məkrili ermənilər Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda azərbaycanlılara qarşı amansız qırğınlar, soyqırımları törətdilər. O vaxtdan on illər ötdü, Azərbaycan Ordusu Ermənistəninin silahlı qüvvələrinin təxribati nəticəsində başlayan İkinci Qarabağ müharibəsini zəfərlə başa vurdu. Hazırda Azərbaycan dövləti Ermənistən işğalına son qoyulmuş ərazilərində tikinti-börpə, quruculuq işləri həyata keçirir.

Bütün dünya görür ki, Ermənistən İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra da Azərbaycanın sülhsevər mövqeyinə məkrili yanaşır, təxribatlar törətməklə sülh danışıqlarına mane olmağa çalışır. Bütün dünyaya o da bəllidir ki, erməni cəlladları 1980-ci illərin sonlarından başlayaraq azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri dəhşətli işgəncələrə, verdikləri əzablarla, kütləvi qırğınlara, soyqırımlara görə cəzasız qalıblar. Əli günahsız azərbaycanlıların qanlarına batmış cinayətkar ermənilərin eksəriyyəti bu gün də sağdırlar və rəhatca yaşayırlar.

Azərbaycanlılara qarşı bu haqsızlılığa nəinki göz yuman, hətta qatıl erməniləri himayə edən beynəlxalq təşkilatlardan biri də Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsidir. Qeyd edək ki, Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin (BQXK) Bakı Nümayəndəliyi 1992-ci il mart 3-dən Azərbaycanda da fəaliyyət göstərir. 1996-ci il iyulun 29-da Azərbaycan Respublikası ilə Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsi arasında onun Azərbaycan Respublikası ərazisində yerləşən nümayəndəliyinin hüquqi statusu haqqında saziş imzalanıb.

Təssüsüf ki, Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsi ermənipərəst mövqeyini ölkəmizdə fə-

liyətə başlayandan bu günədək davam etdirir. Özünü müştəqil, tərəfsiz, qərəzsiz təşkilat hesab edən Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi Azərbaycana münasibətdə bu əsas prinsipləri pozmaqdan, qanunazidd hərəkətlər etməkdən belə çəkinmir. Özünü daha çox Ermənistən vəkili kimi aparır. Əgər belə olmasayıd, Laçın postunda BQXK-nin məşinlərində içərisində qacaqmalçılıqla keçirilməsinə cəhd göstərilən benzin, sıqaret, mobil telefon qutuları aşkarlanmadı. Bu azmış kimi, 1991-ci ildə Meşəli soyqırımı törətmış mühərabə cinayətkarlarından, ən amansız qatillərindən olan Vaqif Xaçaturyanın da Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin avtomobilində Xankəndidən Ermənistənə keçirilərkən Azərbaycan sərhədçiləri tərəfindən saxlanıldı. Videogörünülərdən də məlum idi ki, Xaçaturyan "müalicəyə" aparan Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin əməkdaşları onun hərbi cinayətkar olduğundan xəbərdar idilər. Təlaşını gizlədə bilməyən BQXK-nin nümayəndəsi həmən məqamda Xaçaturyanı "məsləhət" verməkdən belə çəkinmirdi.

Azərbaycan xalqı Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin respublikamızdakı fəaliyyətindən, ikili mövqeyində narahatdır. Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri öz narahatlılarını bu günlərdə Qırmızı Xaç Komitəsinə ünvanlaşdırırlar açıq məktubda da ifadə ediblər. Məktubda Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin prezidenti xanım Mirjana Spoljarić Eqgerə üz tutularaq vurgulanıb ki, otuz ildən çoxdur ki, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi Azərbaycanda fəaliyyət göstərir: "Biz bu təşkilatın mandatını və missiyasını çox vacib hesab edirik. Amma təsəssüf hissi ilə bildirməliyik ki, 4 min nəfərə yaxın azərbaycanlı Ermənistənən Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində itkin düşsə də, ötən 30 illik dövr ərzində onların aqibəti, taleyi barədə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin nəzərəçarpacaq uğurları olmayıb. Minlərlə ailə hələ də közərən ümidi xəbər gözləyir".

Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri xatırladıb ki, 1990-ci illərdə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi 54 nəfər azərbaycanlı əsirlə bağlı izə düşmüş, Ermənistən tərəfi ilə dialoq nəticəsində onlardan 17 nəfərinin meyitlərini alaraq Azərbaycan tərəfinə təhvil vermişdi, ancaq həmin siyahı üzrə 37 nəfərin taleyi

hələ də bilinmir. "Onlar sağdırlar, yoxsa öldürülüb, öldürülüb, meyitləri niyə ailələrinə təhvil verilməyib? Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi niyə bu məsələ ilə yaxından məşğul olmur?" Məktubda bu haqlı suallar verilib, Azərbaycan tərəfi ilə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi arasında həmin 54 nəfərin əsirlikdə olduğunu təsdiq edən yazılmaların indi də qaldığı diqqətə çatdırılıb.

Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi Azərbaycan hökuməti ilə razılışdırmadan onun suveren ərazisi olan Xankəndidə 2000-ci illərdə ofis təşkil etməklə, bu barədə qondarma, separatçı rejimlə "saziş" imzalayıb. Məktubda vurgulanıb ki, Azərbaycan tərəfinin dəfələrlə rəsmi müraciətlərinə baxmayaq, həmin "saziş" konfidensiallıq adı altında gizlədildi, təqdim edilmədi, sonradan məlum oldu ki, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin Xankəndi ofisi təşkilatın Bakıdakı nümayəndəliyinə deyil, İrəvandakı nümayəndəliyinə tabe etdirilib. Azərbaycan vətəndaş cəmiyyətinin təmsilçiləri həmişə müstəqil ve bitəref qalmalı olan Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi təşkilatının bu davranışını onun tərəf tutması kimi qəbul edir: "2020-ci ildə 44 günlük mühərabədən sonra da bu vəziyyətin deyişmədən qalması dözülməzdır. Biz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu günlərdə Şuşada "Euronews" televiziya kanalına müsahibəsində səsləndirdiyi kimi, Xankəndi ofisinin məhz Bakıdakı nümayəndəliyə tabe etdirilməsini tamamilə haqlı, legitim tələb hesab edirik".

Məktubda da qeyd edildiyi kimi, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin bayraqı və avtomobiləri mühərabə cinayətkarlarının sığınacaq yeri olmamalıdır, bu, onlara heç bir toxunulmazlıq və hüquqi immunitet verə bilməz, beynəlxalq humanitar hüquq da buna qarşıdır. Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri həm də Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin Ermənistənən manipulyasiyasının alətinə çevriləməyə, ədalətsiz açıqlamalar verməməyə çağırıb. Diqqətə çatdırılıb ki, Qarabağ Azərbaycan ərazisi olduğu üçün Bakıdakı nümayəndəliyiniz Ağdam-Xankəndi yolu vəsitsilə humanitar yükleri çatdırıbilər. Xankəndinə Ağdamdan yol İrəvandən daha qısa olduğu, həm də nəqliyyat xərclərinə əhəmiyyətli dərəcədə qənaət etməyə imkan verib: "Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin Xankəndi ofisinin tamamilə Bakı nümayəndəliyinə tabe etdirilməsini gözləyirik. Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi öz fəaliyyətini Azərbaycan dövlətinin suverenliyi və ərazi bütövlüyüne uyğun şəkildə qurmalıdır. Biz sizdən həm də itkinlər mövzusunda Ermənistən tərəfi ilə dialoqun gücləndirilməsini gözləyirik".

**Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"**